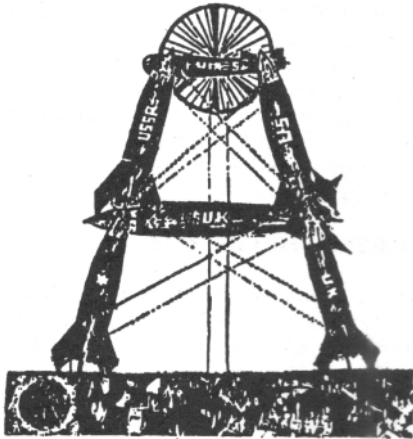


SOLIDARITEIT IN KENT BIJ HET FESTIVAL "MIJNEN, GEEN RAKETTEN"**Solidariteit****NUM niet gebroken**

'Ik was een staker en mijn broer is politie agent. We stonden twee keer tegenover elkaar in de picket line. Mijn vader is een NACOD (lid van de bond van opzichters) en staakte niet. Zijn bond trouwens ook niet. Mijn vriendin heb ik ontmoet tijdens de staking bij een demonstratie in Londen. Ze is actief in een vrouwensteungroep.'

Dit vertelde ons een jonge mijnwerker in Aylesham, Kent, waar we logeerden op de eerste avond van ons bezoek aan het driedaagse festival 'Mines, not Missiles' (Mijnen, geen Raketten). We - Hans Boot, Jaap van Splunter, Jeroen Zonneveld - waren daar van 23 tot en met 26 augustus op uitnodiging van Kay en Philip Sutcliffe, die we hadden leren kennen op de lezerskonferentie. Twee uur na onze aankomst zaten we midden in de messcherpe realiteit van de britse mijnstaking.



Het festival was vorig jaar voor de eerste keer georganiseerd. De staking was toen op haar hoogtepunt. Ook nu draaide alles om de strijd tegen de sluiting van de mijnen en de directe gevolgen van de staking. Zoals de campagne voor amnestie van de ontslagen en gevangen mijnwerkers en die tegen de afsplitsing van het distrikt Nottingham uit de NUM.

INDRUKKEN EN ERVARINGEN

Het festival was ook een groots feest met hardloophwedstrijden voor de kinderen, popgroepen, politiek theater, een minimarathon (Jeroen werd vijfde), een -vlooiemarkt, enzovoort. Op het terrein was een camping en niet te vergeten de druk bezochte 'biertent'. Verder waren er fototoonstellingen, stands van de landelijke organisatie tegen kernwapens (CND), de NUM uit Zuid-Afrika, een turkse steungroep, politieke partijen en groeperingen met veel bladen, boeken en grammofoonplaten over de mijnstaking en actuele ontwikkelingen en prachtige buttons, speldjes en T-shirts. Tussen dat alles door waren er toespraken en loterijen, werd er gedanst, gepraat, gegeten en gedronken.

KINDEREN TEGEN MIJNSLUITINGEN

We hadden veel gehoord en gelezen over de hechtheid van de mijngemeenschappen en hun totale betrokkenheid in de staking. Over de allesbeheersende betekenis van de mijnindustrie voor de dorpen, de ontwrichting van de gemeenschappen bij een eventuele mijnsluiting en de vitale rol van de vrouwen. Maar erbij zijn en met je eigen ogen zien is veel meer dan een bevestiging van dat alles.

Het was een intense ervaring die je niet snel zal vergeten, die je de vastberadenheid en solidariteit doet bewonderen en begrijpen.

In de huizen zie je alles over de staking - herinneringsborden, bekers, glazen en foto's. Kinderen tonen trots buttons en speldjes vol solidariteit uit de hele wereld - Vietnam, Frankrijk en Australië. Een T-shirt dat nooit gewassen zal worden, omdat dan de handtekening van Arthur Scargill zal vervagen. Een T-shirt met 'Kinderen tegen de mijnsluitingen'. Gedurende het gehele festival lopen vrouwen, kinderen en mannen in allerlei T-shirts die de voortzetting van de strijd laten zien. Families van drie generaties bezoeken het festival en eten in het grote 'klubgebouw' van de NUM.

De mijn is de gemeenschap en de gemeenschap is de mijn. Alles ligt op loopafstand, ook de tegenstellingen in het dorp. Aan de rand staat een rijtje huizen - groter, luxer en met een fikse tuin - daar woont het management. Het staketsel van de mijn met de grote tandraden zie je overal in het glooiende landschap de lucht in steken.

In de gesprekken gaat het al snel over de veldslagen tussen de politie en de picket lines. De politie is gepland meedogenloos opgetreden. Als vijandige bezetters gepest en bedonderd. Gelijktijdig is er heel wat afgelachen, getuige bijvoorbeeld dit verhaal. 'Midden in de winter hadden we een grote sneeuwpop gebouwd bij onze picket line. Op z'n kop had-ie een politiehelm. De dienstdoende officier maakte zich daar erg kwaad over, omdat de ijzige autoriteit met de grote wortel en de twee kooltjes zich niet kon verweren tegen ons gejuw. We kregen het bevel de sneeuwpop af te breken, maar we lieten ons spel niet bederven. De officier liet een auto aanrukken en reed in volle vaart op de verschrikkelijke sneeuwman af. Toen merkte hij pas dat we de pop om een betonnen paal hadden heen gebouwd.'

AKTIES IN DE MIJNEN

Er is heel wat armoede geleden. Zeker twee jaar werken is nodig om van de grootste schulden af te komen. In nogal wat gevallen is de mijndirectie ook huiseigenaar, dus is je baas ook je

SOLIDARITEIT IN KENT BIJ HET FESTIVAL "MIJNEN, GEEN RAKETTEN"



schuldeiser. De strijdbaarheid is er niet door gebroken.

In de Batteshanger-mijn in Kent werd, toen wij er waren, al drie dagen gestaakt. Om de produktiviteit te verhogen en sneller nieuwe lagen aan te boren, waren er moderne 'boormachines' ingevoerd. In tegenstelling tot de eerdere machines kon er alleen 'droog' mee geboord worden en stonden/lagen de mijnwerkers voortdurend in stofwolken. De eis: 'Boormachines met water'.

In de Snowdown-mijn in Aylesham waren er steeds konflikten over de samenwerking met de zeven 'scabs'. Hele ploegen legden uit protest het werk neer. In de Tilmanstone-mijn is de situatie prekaire. Volgens de planning van de gehate National Coal Board (NCB, mijndirectie) wordt de mijn maart 1986 gesloten. Er dreigen honderden ontslagen, kans op nieuw werk is er niet. De NCB probeert de mijnwerkers te paaien met forse bonussen. Mede daardoor zal de strijd tegen de sluiting heel moeilijk zijn, maar de voorbereidingen zijn opnieuw in gang gezet.

KAMPANJE VOOR 'TERUGKEER'

Voor al voor de meer dan zevenhonderd ontslagen en meer dan honderd gevangenen zittende mijnwerkers en de (eventuele) gezinnen is de situatie erbarmelijk. Ze worden door de NUM en veel inzamelingen financieel gesteund. Maar die steun is ontoereikend en de schuldeisers slaan toe. Onder die ruim achthonderd zijn veel vakbondsmilitanten (gekozen stewards), die vaak voor futiliteiten zijn gepakt. Ook op die manier trachten Thatcher, haar rechters en de NCB de NUM uit te hollen.

De leiding van de NUM is er niet in geslaagd tot een nationale campagne voor amnestie (beter gezegd 'terugkeer') te komen. Ondanks het nadrukkelijke pleidooi van Scargill en Heathfield bleek de NUM niet krachtig genoeg om met name de leiding van de Labour Party achter een nationale campagne te krijgen. Gevreesd wordt voor een kompromis tussen Thatcher, NCB en Labour Party, dat een gedeeltelijke amnestie zal inhouden. Alleen voor de 'niet-kriminele gevallen'. Daaronder zullen de actieve leden van de NUM zeker niet vallen.

Plaatselijk en streeksgewijs worden er wel campagnes gevoerd. Zo is er van

19 augustus tot en met 2 september een mars gehouden van de Cortonwood-mijn in Yorkshire, waar de staking begon, naar het TUC-kongres in Blackpool. De route ging langs meerdere mijnen, waar meetings werden gehouden en korte stakingen uitbraken. In de stoet werden grote foto's meegevoerd van gevangenen mijnwerkers en onder andere Nelson Mandela. Ook werd steeds opgeroepen tot steun aan de strijd in Zuid-Afrika en in



het bijzonder de zwarte NUM. Eisen bij deze mars waren onder meer: Terugkeer van de ontslagen en gevangenen mijnwerkers - Verpletter de anti-vakbondswetgeving - TUC, organiseer een algemene werkstaking. Bij deze laatste eis werd een directe relatie gelegd naar de akties van de NGA (Druk en Papier) tegen de honderden ontslagen in de krantensektor en het (dreigende) massaal ontslag van de kondukteurs bij de spoorwegen (de direktie van de britse spoorwegen heeft de kondukteurs overbodig verklaard en de machinisten met de totale veiligheid belast).

De kansen op een algemene staking lijken voorlopig verkeken na de stemming onder de kondukteurs. Met een verhouding van achtenveertig tegen tweeënvijftig procent werd de stakingsoproep van de vakbondsleding verworpen. Deze geheime, individuele stemmingen zijn in het kader van de anti-vakbondswetgeving voorgeschreven. Ze individualiseren de besluitvorming en verhinderen het sneeuwbal effect van een staking die van het ene naar het andere bedrijf overslaat.

SOLIDARITEITSSTRATEGIE

In de britse vakbeweging is de

'solidariteitsstrategie' - het leggen van relaties tussen akties in de verschillende sektoren - zeker voor onze begrip, hoog ontwikkeld. Akties in de ene sektor worden op een voor ons leerzame manier verbonden met akties in een andere sektor. Ook op het festival in Aylesham voerden vertegenwoordigers van de NGA en NUR (bond van spoorwegarbeiders) het woord. De NGA maakte propaganda voor een boycot van onder andere het streekblad 'Kent Messenger', waar in april honderdenvierenvierentig mannen en vrouwen ontslagen waren. Zij eisten de afgesproken, maar geweigerde onderhandelingen over de invoering van nieuwe technologieën.

SCHRIJF DE GEVANGENEN

Hoewel formeel niet centraal georganiseerd, neemt de NUM-leiding wel allerlei initiatieven tot verdediging, vrijlating en het opnieuw in dienst nemen van gevangenen mijnwerkers. In 'The Miner' (het blad van de NUM) van augustus staat een oproep aan de plaatselijke afdelingen en steungroepen om de informatie over de gevangenen centraal te verzamelen. De NUM beschikt niet over alle namen en andere gegevens en dat bemoeilijkt de steunkampagne.

Deze campagne is vanzelfsprekend hard nodig. De gevangenen zitten zo ver mogelijk van hun dorp of stad vast. Voor een bezoek van dertig minuten is een reis van vier tot vijf uur, zowel heen als terug, nodig. De gemeente Liverpool heeft gratis mogelijkheden beschikbaar gesteld voor overnachtingen en dergelijke. In andere steden zorgen steungroepen hiervoor.

BRING THEM OUT, OUT! OUT! OUT!

Ook in Kent bestaat grote verontwaardiging over de situatie van de gevangenen. Jack Collins, sekretaris van de NUM in Kent, herhaalde in zijn toespraak de oproep aan Amnesty International hen als politieke gevangenen te erkennen en tot internationale aktie over te gaan. Tot nu toe heeft Amnesty dit geweigerd.

Deze verontwaardiging kwam op het festival ook op een andere manier tot uiting. De toneelgroep 'Mere Commodity Arts', waarin naast beroepsakteurs en -aktrices mijnwerkers en vrouwen van steungroepen spelen, toonde de

SOLIDARITEIT IN KENT BIJ HET FESTIVAL "MIJNEN, GEEN RAKETTEN"

Solidariteit

première van 'In the National Interest' (In het Nationaal Belang). Dit stuk ging over de staking in 1942 in de Betteshanger-mijn. De stakers werden beschuldigd van steun aan het fascisme omdat ze loonsverlagingen 'in het nationaal belang' niet pikten. De drie stakingsleiders werden gevangen gezet in Canterbury, waar ook nu mijnwerkers opgesloten zitten. Het gespeelde 'Bring them out - out, out, out!' werd aan het einde van het stuk toegepast op de huidige situatie en door de stampvolle zaal meegeschreeuwd.

JONGEREN VOOR DE NUM

Zeer opvallend was de deelname aan het festival van grote groepen jongeren, waaronder veel 'punks'. Op allerlei manieren lieten ze hun verbondenheid met de strijd van de NUM zien. Een hoogtepunt vormde voor ons een concert van de zeer geavanceerde muziekgroep 'Test Department' uit Londen, die de staking met veel optredens volledig gesteund had en de opbrengsten van een goed verkochte plaat aan de NUM schonk.

Keiharde, maar dan ook keiharde muziek, waarin je langzamerhand de felle, ritmische patronen ging herkennen. Op alles werd zeer hard werkend geslagen. Hecht georganiseerde 'zweetmuziek', ondersteund met politieke filmflitsen en lichtbeelden, die Thatcher en haar systeem onthullend in elkaar timmerden. Jong en oud, volgens en tegen de regels gekleed en gekapt, luisterden enthousiast van het begin tot het eind en sloten het concert af met een even keihard applaus.

HOUDT DE NOTTS IN DE NUM

Vanaf het einde van de staking in maart heeft de NUM te maken met nieuwe aanvallen op haar eenheid. Eén daarvan is de dreigende afsplitsing van het distrikt Nottingham. Zoals bekend staakte daar slechts een minderheid. De technologisch moderne mijnen kennen een hoge produktiviteit, die tot hoge lonen leidt. Als extra beloning kregen de niet-stakers hoge toeslagen. Nottingham is vanouds een streek met veel aanhangers voor de conservatieve Tories. Na de algemene staking van 1926 splitsten de 'Notts' zich onder leiding van Spencer af van de NUM (Spencerisme is nog een beruchte term in de britse arbeidersbeweging). Spencer ging plaatselijke overeenkom-



Foto Jeroen Zonneveld

sten aan - vol compromissen - met de toen nog partikuliere mijn eigenaren, die zijn persoonlijke vrienden waren. Een deel van de huidige NUM-leiding in Nottingham wil zich opnieuw losmaken van de NUM. Deze stap wordt aangemoedigd en luid toegejuicht door de Thatcher-regering en de NCB. Opiniepeilingen wijzen uit dat de meerderheid van de 'Notts', dus ook de mijnwerkers die niet staakten, binnen de NUM wil blijven. Voor die afsplitsing is een tweederde meerderheid nodig. En die lijkt er ondanks allerlei beloften aan de 'Notts' niet in te zitten.

(De algemeen sekretaris van de NUM in Nottingham, Roy Lynk, lijkt te gokken op de afsplitsing van de distrikten Derbyshire en Leicester. Daar zou de kans op een tweederde meerderheid groter zijn. Is die afsplitsing eenmaal een feit, dan is voor de aansluiting bij één of beide distrikten slechts een eenvoudige meerderheid nodig.)

PRIVATISERING, SLUITING EN AFSPLITSING

De kern van de kritiek op de afsplitsing is dat evenals in de tijd van Spencer overeenkomsten per mijn afgesloten zullen worden. En dat die vergezeld zullen gaan met de privatisering van de mijnindustrie. De zeer winstgevende mijnen in Nottingham zijn uiterst geschikt voor deze overdracht van genationaliseerde bedrij-

ven aan partikuliere ondernemers. De sluiting van andere - sterk verwaarloosde - mijnen zal hiermee gerechtvaardigd kunnen worden.

Deze strategie van privatisering, sluiting en afsplitsing vormt één van de belangrijkste beleidsdoelen van Thatcher. Daarmee tracht zij de NUM buiten spel te zetten. Maar het gaat haar met alleen om de mijnindustrie, dezelfde strategie richt zij bijvoorbeeld op de spoorwegen. Deze aanval op de verworvenheden van de arbeiders en arbeidsters in de genationaliseerde bedrijven is tevens een aanval op de kracht van de vakbeweging. En het is niet voor niets dat Thatcher voor haar beleid grote internationale belangstelling ondervindt - ook van Lubbers, Smit-Kroes enzovoort.

De NUM voert een campagne tegen de afsplitsing onder de leuzen: Eenheid is kracht! Eén industrie één bond. Houdt de Notts in de nationale bond. Geen terugkeer naar het Spencerisme!

In augustus zijn de verhoudingen aanzienlijk verscherpt. Lynk heeft de afdelingsvergaderingen van de 'Notts' opgedragen onder andere Scargill en Haeathfield de toegang te weigeren (The Miner spreekt van een 'spreekklamp', een spreekverbod). Toch hebben vrijwel dagelijks grote vergaderingen plaats waar Scargill en Heathfield toch hun toespraken houden die enthousiast worden ontvangen. In dorpsgebouwen, scholen en op parkeerplaatsen.

SOLIDARITEIT IN KENT BIJ HET FESTIVAL "MIJNEN, GEEN RAKETTEN"



VROUWEN GAAN DOOR

In de kampanjes tegen afsplitsing en voor amnestie spelen de vrouwengroepen ('Vrouwen tegen Mijnsluitingen') een belangrijke rol. Ook na de staking leggen ze haar stempel op de strijd voor het voortbestaan van de mijn gemeenschappen en tegen de ijzeren dame Thatcher.

Ondanks het felle pleidooi van Scargill kregen de vrouwen op het NUM-kongres begin juli geen officiële positie in de NUM. De faciliteiten bleven behouden, maar aansluiting werd afgevoerd.

Op de eerste nationale conferentie van 'Vrouwen tegen Mijnsluitingen' op 17 augustus, was de opkomst overweldigend. Duizend vrouwen uit het hele land waren aanwezig. Jammer genoeg werden ze het niet eens over een nationale organisatiestructuur, met een regeling van de afvaardiging uit de verschillende groepen en een daarmee samenhangende beslissings-structuur.

Op de volgende conferentie in september keert deze kwestie terug. De vrouwen hebben zich een zware opdracht gesteld. In veel gevallen hebben ze hun eigen betaalde baan en vakbondsactiviteiten. Verder gaat de strijd voor een zelfstandig bestaan en een eigen politieke invloed door. Mede daarom benadrukken ze voortzetting van de samenwerking met andere vrouwengroepen, als bijvoorbeeld de vrouwen van Greenham.

ONDANKS DE TERUGSLAG

Als we terugkijken op het festival, met al onze indrukken, ervaringen en gesprekken, is onze konklusie dat de strijdbaarheid van de NUM, vrouwen en mijnwerkers niet gebroken is. In onze toespraak hebben we deze konklusie benadrukt. De vastberadenheid en solidariteit zijn overeind gebleven. Ondanks een staking die niet tot een overwinning heeft geleid. Ondanks een jaar strijd die het totale leven beheerste en grote offers eiste. Ondanks de met dit alles onvermijdelijk samenhangende terugslag.

De NUM wordt voor grote problemen gesteld. De aanvallen van Thatcher en de NCB gaan verhevigd door. Geld is er nauwelijks, maar de kracht is er niet minder om.

Hans Boot



De redactie van Solidariteit beschikt over een lijst van vijftig gevangenen uit alle mijn distrikten. Plus adressen van de betreffende gevangenen. Het zijn mijnwerkers en niet- mijnwerkers, die zijn opgepakt bij (solidariteits)akties. De veroordelingen lopen van negen maanden, én, twee, drie jaar en in twee gevallen tot levenslang. Kaarten en brieven worden zeer op prijs gesteld. Na een telefoontje of briefje aan ons adres sturen we je de lijst toe.

[Oude adresgegevens weggelaten]